

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1253/2025
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због два кривична дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ане Тарлановић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу К 347/24 од 07.04.2025. године и Вишег суда у Шапцу Кж1 126/25 од 25.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ане Тарлановић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу К 347/24 од 07.04.2025. године и Вишег суда у Шапцу Кж1 126/25 од 25.07.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу К 347/24 од 07.04.2025. године окривљена АА оглашена је кривом због два кривична дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за која су јој претходно утврђене новчане казне у износу од по 75.000,00 (седамдесетипетхиљада) динара па је осуђена на новчану казну у износу од 150.000,00 (стотинуипедесетхиљада) динара, коју је дужна да плати у року од 90 (деведесет) дана, рачунајући од дана правноснажности пресуде, а ако окривљена наведену казну не плати у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, а приватним тужиоцима, на име заступања од стране пуномоћника износ од 177.460,00 динара, у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде, а приватни тужиоци ББ и ВВ су ради остваривања имовинскоправног захтева, упућени на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Шапцу Кж1 126/25 од 25.07.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљене АА, адвокат Ана Тарлановић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљену ослободи од оптужбе или да исте укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, је неоснован.

Бранилац окривљене АА, захтев за заштиту законитости подноси због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП наводећи да дела за која је окривљена оглашена кривом и осуђена нису кривична дела. У поднетом захтеву истиче да увредљиве изјаве, које су окривљеној приватном тужбом стављене на терет, на „Facebook“ страници, у оквиру групе „...“, нису изнете са намером омаловажавања, већ у заштити оправданих интереса и то као негативно искуство и критика приватним тужиоцима, који обављају делатност пружања ... услуга, а чији је незадовољни корисник била окривљена. Сходно наведеном, бранилац сматра да су нижестепени судови, у конкретном случају, морали да примене одредбу члана 170. став 4. Кривичног законика, која предвиђа да се неће казнити учинилац кривичног дела увреда из члана 170. Кривичног законика. Међутим, како су нижестепени судови то пропустили да учине, то према ставу браниоца, радње за које је окривљена правноснажно осуђена нису кривично дело јер у конкретном случају нема намере омаловажавања као битног субјективног обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Пре свега, основни облик кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика чини онај ко увреди другог, док квалификовани облик из става 2. истог члана постоји ако је дело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу.

Заштитни објект кривичног дела увреде је част, као и скуп свих вредности неког лица (интелектуалних, карактерних, моралних, физичких и других особина и вредности) и углед, као одраз тих вредности у друштву, па сходно томе радњу извршења кривичног дела у питању представља свако поступање којим се напада било која од тих вредности, а

којима се у суштини изражава непоштовање или понижење достојанства личности. При томе, карактер тих радњи као увредљивих, цени се са становишта опште усвојених друштвених ставова и мерила, као и околности под којима се догађај одиграо.

Одредбом члана 170. став 4. Кривичног законика прописано је да се неће казнити за дело из става 1. до 3. овог члана учинилац, ако је излагање дато у оквиру озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива, политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, ако се из начина изражавања или из других околности види да то није учинио у намери омаловажавања.

Дакле, одредбом члана 170. став 4. Кривичног законика предвиђен је основ искључења постојања наведеног кривичног дела. Кривично дело увреда неће постојати, уколико су кумулативно остварени објективни и субјективни услов. Објективни услов јесте да је увредљива изјава дата у оквиру једне од делатности и то озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива или политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса. Субјективни услов јесте да код оног чија би изјава објективно представљала увреду неког лица, односно повреду његове части, није постојала намера омаловажавања.

Сходно наведеном, за постојање кривичног дела увреда из члана 170. став 2. Кривичног законика, није потребно да постоји намера омаловажавања, већ свест и воља да се изрази непоштовање или понижење достојанства личности. Супротна ситуација, постоји када је реч о случајевима из члана 170. став 4. Кривичног законика, када намера омаловажавања, иако није изричито садржана у бићу кривичног дела увреде из става 1. до 3. овог члана, према налажењу овог суда, улази у њен појам и као таква мора бити обухваћена и изреком пресуде.

Према стању у списима предмета, окривљена је дана „...2023. године, у ..., способна да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, при чему је била свесна свог дела, његове забрањености и хтела његово извршење, на тај начин што је на друштвеној мрежи „Facebook“, у оквиру групе „...“, увредила приватне тужиоце ББ и ВВ, тако што је објавила поруку у којој наводи да је приватни тужилац ББ идиот, а да су оба приватна тужиоца морони“.

Описане радње, које је окривљена предузела према сваком од приватних тужилаца, по оцени овог суда, садрже све субјективне и објективне елементе два кривична дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, а како су то правилно закључили и нижестепени судови, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Наиме, чак и ако би се прихватили наводи да је на начин описан у изреци окривљена хтела да изрази своје незадовољство услугама приватних тужилаца и упозори друге да их избегавају као аутомеханичаре, по оцени Врховног суда, наведене увредљиве

речи, исказане у коментару на „Facebook“ страници, у оквиру групе „...“, према изреци побијане првостепене пресуде, окривљена није изнела у оквиру озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива, политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, па се супротно наводима захтева, по налажењу овога суда, у конкретном случају не ради о ситуацији из 170. став 4. Кривичног законика, из ког разлога намера омаловажавања не мора ни бити наведена у чињеничном опису два кривична дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за која је окривљена оглашена кривом.

Из наведених разлога ова ситуација се разликује од ситуације која је била предмет разматрања у одлуци Врховног касационог суда Кзз 498/2022 од 18.05.2022. године, на коју се позива бранилац, а што је већ било предмет разматрања од стране нижестепеног суда приликом доношења одлуке.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1 и 2)) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ане Тарлановић, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић